

העמותה למען החבר הוותיק - חבל יבנה

לפזזקן ביאל לקט

מרכז יום לקשיש

מזמין את האוכלוסיה הוותיקה בחבל להצטרף למסגרת חמה ומקצועית הכוללת:

- ארוחת בוקר וצהרים חמה
- פעילות גופנית וחברתית
- פעילות תעסוקתית, חוגים,
- טיולים, מסיבות ונופשים.

ניתן להגיע ליום נסיון - חינם.

לפרטים בטלפון: 8548693, 050-5764044

גאווה אזורית בחבל יבנה

הציונות הדתית הצליחה סוף סוף להכניס חמישה מבניה להיות דיינים בישראל

מאת: שרגא שמר

לאחר ויכוח עיקש וממושך בין נציגי החרדים לנציגי הציונות הדתית על מינויי הדיינים החדשים לבתי הדין הרבניים, הגיעו הצדדים לפשרה על פיה ימונו 19 דיינים חדשים, שמתוכם 5 הם ציונים דתיים. תושבי אזורנו יכולים להתגאות - במידה המותרת כמובן - בכך שארבעה מבין החמישה הינם תושבי חבל יבנה, בוגרי ישיבת כרם ביבנה והם: הרב משה אמסלם, הרב ישי בוכריס, הרב צבי בירנבאום והרב ציון לוז. התוצאה התקבלה בקרב תושבי האזור בסיפוק וכולם מאחלים לדיינים החדשים הצלחה בעבודתם החשובה.

מה בגליון?

- 2 עמ' - "והיה כעץ שתול על פלגי מים" ✓
- 3 עמ' - תעסוקה ביתית - הכל דרך האוכל ✓
- 4 עמ' - אשת עדות ✓
- 5 עמ' - המשך מעמוד 4 ✓
- 6 עמ' - מה יהיה עם הכדור הזה? ✓
- 7 עמ' - פנאי ✓
- 8 עמ' - הם עדיין לא מצאו מנוח ✓

עורכת ראשית: שוש ברקאי.

חברי המערכת: שרה בכר, גדעון בר-לב, חנה יעיר, מלכה כהן, רוחמה רפאלי, ברוריה רוזנפלד, אליעזר שפר, שרגא שמר.

רכזות כתבים: חנה הוך, ברוריה רוזנפלד.

צילום: גדעון בר-לב.

המו"ל: העמותה למען החבר הוותיק - חבל יבנה, ד.ג. אבטח, 79860

טלפון המערכת: טל: 08-8548693, פקס: 08-8548719

גרפיקה: מנדל עיצוב והפקות דפוס.

"והיה כעץ שתול על פלגי מים"

מאת: הרב עמיהוד בניה - בני דרום

הדגן ובמטעים, אלא גם בשדות חייו. האדם מתאמץ, משתדל, פועל, לומד ומתפלל, וכל אלה הם בבחינת זריעה שאת יבולה מייחל האדם לזכות לראות ולהנות ממנה. והיה רצון שיקויימו בנו דברי נעים זמירות ישראל בתהילים: "והיה כעץ שתול על פלגי מים, אשר פריו יתן בעתו ועלהו לא יבול, וכל אשר יעשה יצליח".

ראש השנה לאילנות חל דוקא בעיצומו של החורף, בחוץ מעונן, גשום וקצת קודר, ולכאורה שום דבר חדש לא מתרחש בט"ו בשבט. אם כן מדוע נבחר דוקא תאריך זה להיות ר"ה לאילנות? חז"ל מלמדים אותנו שרוב גשמי השנה ירדו עד עכשיו, וכעת מתרחש תהליך שקט תחת פני האדמה, כאשר העץ ספג את מימי הגשמים, ומכאן ואילך מתחיל תהליך של לבלוב ופריחה. נאמר בגמרא: "אמונה זה סדר זרעים, שמאמין בחי-העולמים וזרע". בכדי לזרוע צריך הרבה אמונה, שהרי אנו עושים מעשה לא הגיוני, לוקחים זרע וטומנים אותו באדמה, ויודעים שבאדמה הזרע יעבור תהליך של רקבון, אשר מתוכו עתיד לצמוח העץ. עשיית מעשה מתוך אמונה שגם אם כעת איננו רואים תוצאות מיידיות, זו דרכה של החקלאות. ויתרה מכך, כותב הרב חרל"פ: "כל מערכת ימי החיים של האדם הם בבחינת זריעה, למה שעתיד לצמוח. ועל כן הוא נקרא בשם אדם, על שם האדמה... שכן כל שבחה של האדמה הוא מצד הגידול והצמיחה הבאים ממנה, וכשם שכל מה שצומח מן האדמה יש בתוכו זרע שזרעים אותו ושוב מעלה צמחים וגידולים חדשים, כן גם באדם, כל מה שממציא על-ידי טהרת מחשבתו וכושר מעשיו, בגדר זריעה הוא, שממנה עתידים לצמוח ולפרוח גידולים חדשים עד אין סוף...". הרב חרל"פ מדגיש את הדמיון שיש בין האדם לבין האדמה, כל ימיו עסוק האדם בזריעה, ולא רק בשדות

העמותה למען החבר הותיק - חבל יבנה

מכללה

בין השעות: 9:45-11:30 במרכז היום

- ג' שבט, 10/1/08** "הסטוריה וספרות בסיפורי שי עגנון" - שלומית פישר.
- י' שבט, 17/1/08** "סיפורי תל-אביב" - עדינה רינת.
- י"ז שבט, 24/1/08** "הגדודים העבריים - המגן העברי הראשון" - מולה דף.
- כ"ד שבט, 31/1/08** "האם החזרה בתשובה היא עניינית?" - ישראל פיבקו - משורר ודוקטורנט לספרות משווה.
- א' אדר א', 7/2/08** "מיהו יהודי בישראל?" - נתנאל פישר.
- ח' אדר א', 14/2/08** "אמנות בארץ ישראל דרך דמויות תנ"כיות" - אריאלה הירש.
- ט"ו אדר א', 21/2/08** "לך ועליך.. - רחל" - מימי חסקין.

נשמח לראותכם!

קפה תרבות מדרשת ח"י

יום שני כ"ח שבט תשס"ח, 4/2/08
בשעה 19:00 במרכז היום.

"מהי גרפולוגיה ומה אומרת חתימתכם?"
עם הגפולוגית - חני.
עלות: 20 ש"ח.

יום שני ג' אדר ב' תשס"ח, 10/3/08
בשעה 19:00 במרכז היום.

"דונה גרציה - נובלה מהמאה ה-16"
ד"ר ענת גואטה.
עלות: 20 ש"ח

חדשות גמלאי חבל-יבנה תתחשבו בגמלאים

מאת: שרגא שמר

תושבים ותיקים בניר גלים קובלים על כך ששרות האוטובוסים מאשדוד לבני ברק מדלג על התחנה של ניר גלים ואינו אוסף נוסעים המעוניינים להגיע לבני ברק. הנפגעים העיקריים מעובדה זו הינם גמלאים שאין ברשותם מכונית ונזקקים לשרותי הסעה ציבוריים. ילדיהם מתגוררים בבני ברק ומדי פעם הם מעוניינים לבקר את צאצאיהם ודבר זה לא מתאפשר בשל העדר רצון מצד חברת האוטובוסים. הפתרון החילופי מחייב אותם לנסוע במספר אוטובוסים, ומי כמו הגמלאים יודעים, באיזה קושי גופני כרוכה ירידה מהאוטובוס והעלייה אליו. תקוותם היא כי בקשתם תענה על ידי הנהלת חברת האוטובוסים.

תעסוקה ביתית - הכל דרך האוכל

מאת: ברוריה רוזנפלד

בהדרגה לעבודה מורכבת יותר וכעת הוא יתחיל בעבודת אריגה.

אני נותנת ללקוחות שלי את המרחב שלהם ולא לוחצת יותר מידי כדי שירגישו בנוח, ושהעבודה תתקדם ביוזמתם ובכיף.

בבן זכאי אני עובדת עם שלוש נשים שהם כמהות לתעסוקה ומשתפות איתי פעולה למרות שהן עסוקות מאוד ומטופלות בנכדים או בבעל חולה. עבודת היצירה עוזרת להן לצאת משגרת עבודות הבית ולהקדיש לעצמן זמן איכות.

כשאני מגיעה לביתה של קשישה, אני מנסה להגיע אל ליבה דרך האוכל שהיא מכינה. תחילה אני טועמת מהבישולים שלה וכך מתפתחת ה"כימיה" בינינו. אני מרגישה שהמפגש החם איתה והתקשורת הטובה עוזרת מאוד להתקדמות עבודת היד שלה.

מזל ממשיכה לספר: עבדתי הרבה שנים בבית חולים סיעודי ועסקתי בפזיוטרפיה מעשית, במקביל עסקתי בעבודות יד במשך כל שנות חיי, לכן אני שמחה ליישם את הידע שלי ואת האהבה שלי לאוכלוסיה הבוגרת, ומשתדלת מאוד לשכנע את הקליינטים שלי להתחיל בעבודת היצירה שאני נותנת להם וגם להתמיד ולסיים אותה.

בגמר עבודת היצירה אני רואה סיפוק ואושר גדול אצל האנשים וזה נותן להם תמריץ להמשיך בפרויקט היצירה הבא."

חנה הוך, מנהלת מרכז היום מספרת: "קיבלנו תקציב לפרויקט הזה מעיזבונות המדינה ואנו מחפשים מקורות מימון נוספים להמשך פעילות. כמו כן אנו מקווים למצוא מתנדבים או נוער מתוך הקהילה, שיעזרו בביקורי הבית אצל העוסקים במלאכה, זה ייתן תנופה לפרויקט וגם יעזור לקשרים החברתיים בין תושבי החבל והקשישים".

יצחק סהרדלי מבית גמליאל מחזיק בעבודת פסיפס שהוא יצר לאחרונה במסגרת הפרויקט

מזה כחצי שנה מתבצע פרויקט מעניין במרכז היום שבחבל יבנה, תעסוקה ביתית. העובדות הסוציאליות במחלקת הרווחה ועובדי מרכז היום מאתרים את מי שלא מגיעים למרכז היום ומעסיקים אותם בתעסוקה יצירתית בביתם.

קהל היעד הם קשישים המרותקים לביתם מסיבות בריאותיות ואישיות, אליהם נשלחת מזל אשכנזי, המדריכה לעבודה היוצרת במרכז היום של חבל יבנה. מזל מגיעה לבתי הקשישים, מביאה עימה את הרעיון לעבודת היצירה ואת החומרים.

כיום משתתפים בפרויקט כחמישה גברים וכשלוש עשרה נשים מניר גלים, בן זכאי ובית גמליאל, ורשימת אנשים נוספת אמורה להצטרף לפרויקט בקרוב. על תהליך העבודה מספרת מזל: "בהתחלה אני מבקרת את הקשיש ומשפחתו ובודקת את היכולת, חוקרת מה הוא היה רוצה לעשות על סמך ניסיון העבר שלו. אצל הגברים התהליך קשה יותר וקשה לקבל שיתוף פעולה, אולם יש כאלה שיש להם כוח רצון חזק, לדוגמא: בצלאל מניר גלים. בצלאל עובד רק עם יד אחת, תחילה הוא קיבל עבודה לחיזוק היד ואחר כך עליתי איתו

בע"ה אשת עדות

מאת: שרה בכר, בני-דרום

חששות שלא לצער את התלמידים. כשהוזמנתי בפעם השלישית, החלטתי שאין ברירה, הגיעה העת לספר את האמת העגומה, למען הדורות הבאים. יש לנו נוער נפלא שהם דור ההמשך של עם ישראל."

– האם לספר זאת שוב ושוב זה לא מעצים את הכאב? מאין את דולה את הכוחות ואת תעצומות הנפש?
"את הכוחות אני שואבת מהשומעים. ההקשבה שלהם מעודדת אותי להמשיך כמה שאוכל, וכמובן, אני מספרת כדי שלא תהא הכחשת שואה. כעת מזמינים אותי מעשרות וממאות ארגונים, בתי-ספר וגם מהצבא. הם אפילו מבקשים שאתלווה אליהם לטיסה לפולין."

הם נהרגו במלחמה'. כשגדלו, טיפין טיפין שחררתי מידע בצורה סבירה. כשהילדים התבגרו, הם שמעו יותר, ואמרו: 'אבל הבית שלנו היה תמיד שמח'. השתדלנו לא לספר דברים מדכאים, ועד כמה שאפשר, להשרות אווירה נעימה ושמחה.

"כשעלינו ארצה, לא התעניינו בנו, בבת-הספר לא לימדו את נושא השואה. בכלל, התביישנו לספר על הכינים ועל ביבי השופכין שעליהם 'ישנו' בלילה כביכול. לפני כמה שנים, פנה אליי מכר שהיה מורה בבית-ספר, ושכנע אותי שאבוא לספר לתלמידים על השואה. לא התלהבתי. בכל זאת, מה כבר יש לספר? בקצרה, על קצה המזלג, סיפרתי משהו.

"אחרי זה הוזמנתי בשנית, ושוב, עם

החברה שרה טסלר מקבוצת יבנה קיבלה אותי בחן רב. עינייה הכחולות שופעות חמימות ואהבת אדם. על קיר ביתה תלויים צילומים ממחנות השמדה, ובצדן תעודות הוקרה רבות מנסיעותיה לפולין. מצה"ל, ממוסדות שונים ומבתי-ספר רבים. איך שרה אומרת? "כבר אין מקום על הקיר". על כותל אחר בביתה מפארות תמונות המשפחה על כל שלוחותיה, כן יירבו! משובב את העין והלב.

– הרבה ניצולי שואה מעדיפים להדחיק מה שקרה להם, איך קרה שלא רק שאת מספרת על מה שקרה לך, את עוד מרבה לספר זאת?
"כ-25 שנים לא פתחנו, בעלי ואני, את סגור לבנו. לא סיפרנו אפילו לילדינו. כשהיו קטנים, הם שאלו: 'למה אין לנו סבא וסבתא?' ענית: 'כי

המשך בעמוד הבא ←

– כמה פעמים נסעת לתת עדות בפולין?

"כבר 18 פעמים, מתוכם חמש פעמים עם קציני צה"ל. המסע לפולין היה עם 150 קציני צה"ל, ספר-תורה ודגלי מדינת ישראל. בכניסה לאושוויץ הם הסתדרו בשלשות, כשבראש הטור שני קציני צה"ל, אחד עם ספר תורה, השני עם דגל, ואני באמצע, כשהם אוחזים בידי. לא חשתי את רגלי המהלכות, אלא ריחפתי והרגשתי: נקמה! נקמה של עם ישראל!"

החיילים והקצינים גם הצדיעו, במחווה מרגשת, לשרה.

"באחת הפעמים, כשהגענו לבירקנאו, השתתף גם בני צביקה, טייס ואל"מ. אחד הקצינים שאחז בידי אמר לבני: 'אמא שלך כל הדרך מלמלה: אני המנצחת! אני הנוקמת, בשם שישה מיליון יהודים'. בנסיעה האחרונה לפולין, בדיוק כשהצטרפתי להגיע לשדה התעופה, החלקתי על מדרגות ביתי ונחבלתי. הגעתי לחדר-מיון בקפלן, קבלתי טיפול, והומלץ לי לא לטוס. לא רציתי לאכזב את החיילים הממתנינים לי בשדה התעופה, אז הצטרפתי לטיסה".

– האם אלו שאת מעידה בפניהם נשארים איתך בקשר?

"כולם נשארים איתי בקשר. הם קוראים לי 'סבתא שרה', מבקרים בביתי הפתוח, שתמיד מצוי בו כיבוד ומאור פנים. מכתבים מגיעים מכל קצוות הארץ". שרה מראה לי קלסר עב כרס, מלא מכתבי תודה והערצה, אלבומים עם תמונות שמתעדים את המפגשים בארץ ובחו"ל.

– האם תוכלי לספר לי קצת על המשפחה?

"אמא ואבא ושלוש אחיותיי הקטנות ז"ל נספו עוד באותו יום שבו הובאו למחנה הריכוז ב-1944. חנה אחותי (גם היא חברת קיבוץ יבנה, ש"ב) ואני, היחידות ששרדנו מכל המשפחה. כמעט כל הזמן היינו ביחד. במחנה הריכוז, חלק מהבנות עבדו בקילוף תפוחי אדמה במטבח. הן השתדלו בכוונה לעשות קליפות עבות, ואף זרקו קצת תפוחי אדמה שלמים מתחת לקליפות,

כי ידעו שיבואו לחפש מזון. "חלק מהבחורים הצטרכו לפרוק את המשאיות מתפוחי האדמה, ובמתכוון נתנו לתפוחים ליפול, כדי שאחר כך יהיה מה לאסוף. כמעט לכל בחורה היה דלי לאיסוף אשפה. לעת ערב, אחותי חנה אספה תפוחי אדמה שנפלו מהמשאית ושפיזרה עליהם אשפה. הבחין בכך קלגס, וירה. היא רצה כל עוד נפשה בה, ותודה לאל, הצליחה להתחמק וניצלה.

"תמיד שמרנו זו על זו. באחד הלילות המושלגים והסוערים, הוליכו אותנו לסככה גדולה של חווה חקלאית. פקדו על כולם לשבת על השלג המקפיא, כשרוח סערה מעיפה עלינו את פתיתי השלג. חשבת: אם יש חווה חקלאית בסביבה, בוודאי אמצא מזון. כשהתאפשר לי, לחשתי לאחותי: 'שבי במקום ואל תזוזי'. יצאתי מהסככה, הולכת בשלג ובחשכה, ברכי כושלות. לא רק שלא מצאתי אוכל, קפאתי ואיבדתי את הדרך. פתאום לא ידעתי היכן אני נמצאת ומה מעשיי שם. לפנות בוקר ראיתי מרחוק את הסככה. כעין מכת ברק, נזכרתי בבת אחת באחותי חנה, וחזרה אליי ההכרה, כך שהבנתי מה קורה איתי. חזרתי לסככה. שורות שורות של אנשים מכוסים בשלג, גם על פניהם. התחלתי לגרד את השלג מפני כמה אנשים. צעקתי: 'חנה!', 'חנה!'. אין קול ואין עונה.

"מסתבר שקולי נעלם ונאלם. כמעט התייאשתי. שוב צעקתי, כמה שרק יכולתי, ופתאום מישהי מחבקת אותי מאחורה ואומרת: 'שרה, אני לידך, אני איתך, זו חנה'. שתי דמויות מושלגות מחובקות, מחייכות ובוכות. היה לי רגע של ספק, כשחשבת שאיבדתי את אחותי ושנשארת לבדי בעולם. אמרתי: 'השם, סלח לי אם היה לי הרהור קל בהשגחה עליונה!'. ואכן, השם סלח, ההוכחה היא שאני כאן".

"כשהגענו למחנה ברגן-בלזן, אחותי חנה חלתה והתמוטטה. היא לא הייתה מסוגלת להכניס טיפת מים לפה, אוכל ממילא לא היה, הכינים הציקו לכולנו. הנחתי את ראשה על ברכיי, ניקיתי את פניה ושמרתי עליה מכל משמר. בקופסה קטנה, ריקה מסרדינים, נתנו לי קובית סלק ומעט מים לארוחה. כשביקשתי

קוביה נוספת בשביל אחותי החולה, נאמר לי בגסות: 'מי שלא יכול לעמוד בתור, לא מגיע לו אוכל'.

"יום ולילה התפללתי לריבונו של עולם שישאיר אותה בחיים. פתאום, יום אחד חנה התיישבה. כל-כך שמחתי! האכלתי אותה בחצי קוביית סלק. לאט לאט היא התאושה, ובפעם הראשונה שנעמדה, נשענה עליי, והוצאתי אותה החוצה, לנשום קצת אוויר. אני לא יודעת איך עשיתי זאת. כמה שאני מתרחקת מהזמן הזה, אני נוכחת לדעת שהנס היה גדול יותר. אז לא חשבתני כך. תודה! תודה לאל!

"באושוויץ, בשדה הסלק המושלג, אצבעותיי קפאו ולא נשמעו לי. פתאום הרגשתי מכות אלה על ימין ושמאל, כמה וכמה פעמים. הייתי מוכה וחבולה בכל הגוף, עד אובדן חושים, עם סימנים כחולים ונפיחויות ממכות תופת מידי הנאצי, ימח שמו וזכרו. למחרת בבוקר שוב עברתי את מסכת הייסורים וההתעללות, איך החזקתי מעמד? אינני יודעת, אך אני בטוחה יותר ויותר שהשם בנפלאותיו הציל אותי שוב מאנשים שאיבדו צלם אנוש.

"במחנה, אחת האמהות הסתירה בחולצתה את מנת הלחם הזעומה שקיבלה עבור ביתה המורעבת שציפתה לה מעבר לגדר המחושמלת. הבת הושיטה את ידיה לקבל את הלחם, אך ידיה נגעו בגדר והיא התחשמלה. כולנו הזדעזענו. האם איבדה עשתונותיה, ובזעקות וצעקות רצתה לדבוק בגדר. הנשים משכו אותה בכוח משם. אינני בטוחה שלא עשתה זאת מאוחר יותר. בכל פעם שאני מספרת זאת, זעקות האם מהדהדות באוזניי".

– מה המסר שלך?

"צריך לחנך להיות בני אדם טובים אחד לשני. קודם כל בינינו. לא לאבד צלם אנוש. אולי אז נוכל להיות אור לגויים. אני מודה לאל-עליון על כל החסדים שעשה עמנו, ועל כך שזיכה את אחותי ואותי לעלות לארץ ישראל, להתחתן עם שני בני דודים נפלאים (שגם הם עברו שואה במחנות עבודה), ולהקים משפחות ענפות לתפארת עם ישראל".

מה יהיה עם הנדור הזה?

על התחממות כדור הארץ ותוצאותיה

מאת: שרגא שמר

גזים הנפלטים מכלי רכב, מתחנות כוח ומפעלי תעשייה השורפות פחם או נפט. מפגשם של גזים אלה באטמוספירה עם "הגזים הטבעיים" יוצר התגברות החום, כלומר עליית הטמפרטורה. ככל שנשתמש ביותר חשמל, ככל שניסע יותר בכלי הרכב, נגביר ונאיץ את התחממות כדור הארץ. ישנם אזורים בהם שורפים יערות למטרות שונות, שרפות אלו גורמות נזק כפול, מחד מגבירות את כמות גזי החממה ומאידך הן מפחיתות את הראות הירוקות הקולטות חלק מדו-תחמוצת הפחמן.

מה כבר יקרה לנו לתושבי כדור הארץ אם כדור הארץ יתחמם במעלה או שתיים?

"אם בעיית פליטת "גזי החממה", תישאר ללא טיפול המתחייב מהמציאות יתאמתו התחזיות הקשות. אנו עדים כבר בימינו שמתרחש שינוי אקלימי על פני כדור הארץ.

אם הממשלות לא ירתמו ברצינות למשימה, אם לא יקדישו משאבים הדרושים לטיפול בבעיה זו, הקרחונים וההרים המושלגים על פני כדור הארץ ימסו בקצב מואץ ובכך יגרמו לעליית מפלס האוקיינוסים, דבר שיגרום לשיטפונות, שבגינם יאלצו מאות אלפי בני אדם לנטוש את בתיהם ורכושם ולעיתים אף יאבדו את חייהם, כפי שראינו באסונות הטבע שהיינו עדים להם בשנים האחרונות.

השיטפונות ימליחו את המעיינות ומי התהום המתוקים, דבר שיצמצם את האפשרויות לתכנון חקלאי באזורים שחונים כמו המזרח התיכון, בהם המשקעים מועטים.

נזק נוסף לחקלאות הוא התארכות ורציפות התקופות השרביות. בשנים שבין 1950-1970 הפרק הארוך ביותר של רצף ימי השרב היה של שמונה ימים. כעת הגענו לפרקי שרב ארוכים יותר המתמשכים גם חמישה עשר ואפילו שמונה עשר ימים בשנה.

פרקי שרב ממושכים הם תופעה המגדילה את צריכת המים, שגם בלאו הכי הולכים ופוחתים וגורמים נזקים לחקלאות.

האם יש פתרונות למנוע את האסון, לשנות לטובה את התהליך המסוכן שכבר החל כדברך?

"המדע יכול למצוא פתרונות שעולים כמובן כסף שנמצא כידוע בידי הממשלות. לא כל הממשלות מעוניינות בפתרונות שהמדע מציע, פתרונות אלה נוגדים את מדיניותן של המדינות המפיקות נפט.

בעת האחרונה מוצפים אנו (ולפעמים גם מופחדים) על ידי אמצעי התקשורת במידע רב על הסכנות שנגרמות כתוצאה מהתחממות כדור הארץ. כדי לטפל בבעיה מתכנסות ועידות במקומות שונים ברחבי תבל, וכמובן ניגודי האינטרסים שבין המדינות יוצרות מחלוקות באם לחתום על אמנה הבינלאומית או לא ועוד.

לפעמים נוצר הרושם שאסון בקנה מידה עולמי לאוכלוסיית יושבי תבל היא רק שאלה משנית בדיוני הממשלות.

לנו, שאיננו מצויים ברזי המדע, קשה לעקוב ולהבין במה בדיוק מדובר. מפני מה עלינו לחשוש ומה ניתן לעשות כדי למנוע או לפחות לדחות ולצמצם את הסכנה. הועדה הבין-ממשלתית לשינוי האקלים פרסמה באחרונה דו"ח חריף ביותר על הסכנה שבחוסר טיפול בבעיית התחממות כדור הארץ.

הלכתי לשאול את פרופסור פינחס אלפרט, חבר מושב בית גמליאל, מהמחלקה לגאופיסיקה באוניברסיטת תל אביב ונציג ישראל בוועדה הבין ממשלתית לשינוי אקלימי וחבר בקבוצת העבודה שלה (בשנת 2001) מה הסכנה הצפויה לעולם מהתחממות כדור הארץ?

פרופ' אלפרט: "כדור הארץ שלנו עטוף בשכבת אוויר בעובי של כעשרה קילומטר, היא האטמוספירה השומרת על האיזון בטמפרטורות של שכבת האוויר המאפשרת לנו את החיים. רבים מהחקלאים מכירים את המציאות של החממה. גם החממה עטופה בדרך כלל ביריעות פלסטיק, לעיתים בזכוכית. קרני השמש שחודרים דרך דפנות החממה לתוכה, מגיעים לקרקע שמתחממת ופולטת קרינה שיוצרת את החום בחממה. החממה אינה מאפשרת באופן יעיל פליטת חום החוצה.

בכניסתנו לחממה אנו מרגישים באוויר את הפרשי הטמפרטורות בינה לבין האוויר בחוץ.

החום בחממה גבוה מאשר בחוץ. המומחים נוהגים לכנות את התופעה המתרחשת באטמוספירה של כדור הארץ כ"אפקט החממה" בשל הדמיון שבשתי התופעות."

מה קורה באטמוספירה שלנו שמתחממת בקצב מדאיג?
"באטמוספירה קיימים גזים "טבעיים" חמצן, מימן ועוד אי אלה גזים שהם ממרכיבי האטמוספירה.

בעקבות התיעוש המוגבר נוצרים בחממה שלנו= באטמוספירה גזים "מעשה ידי אדם" הנקראים בפי אנשי המדע "גזי החממה". אחד מהם (אולי המסוכן שבהם) הוא דו-תחמוצת הפחמן, או פחמן דו-חמצני. בנוסף לו קיימים

הקונדיטור

עוגת יום הולדת

מאת: שרגא שמר

- **חומרים יבשים:** שני כוסות קמח רגיל, ארבע כפות קקאו, שקית אחת אבקת אפייה, כפית אחת אבקת סודה לשתייה, כוס וחצי סוכר.
- **חומרים נוזלים:** שתי ביצים, כוס אחת שמן, כוס אחת מים רותחים, כוס אחת מים בטמפרטורת החדר.
- **ההכנה:** מחממים את התנור 180 מעלות. מערבבים בקערה אחת את החמרים היבשים ובקערה שנייה את כל הנוזלים. מוסיפים את החמרים היבשים לתוך תערובת הנוזלים ומערבבים היטב עד אשר לא יהיו גושים כלל. שופכים את התערובת כולה לתבנית משומנת ומכניסים אותה לתנור למשך 30-45 דקות.
- **לציפוי:** ממסים על הגז בסיר קטן את חמרי הציפוי, שופכים את הציפוי על העוגה כשהיא מוכנה ועדיין חמה.
- אפשר לקשט את העוגה לאחר שתצטנן, בקצפת, בסוכריות, בפלחי פירות ובכל קישוט אחר המתאים למסיבת יום הולדת.

הן מעוניינות להמשיך ולהפיק נפט ככל האפשר יותר, זה מביא להן עושר ו...שלטון כפי שכולנו מבינים. דרוש שינוי מהפכני בשימוש באנרגיה. העולם חייב לעבור לייצור אנרגיה נקייה. הדבר אפשרי אם המדינות תהיינה מעוניינות באמת ולא רק מהשפה ולחוץ. ה"פולטות הגדולות" של אנרגיות מזהמות כארצות הברית, סין, הודו, עדיין מסרבות לחתום על האמנה שאמורה לתת מענה – לפחות חלקי- לבעיה זו. בועידת באלי שהתקיימה באחרונה הסכימה סוף סוף ארצות הברית לחתום על נוסח "מרוכך" יותר.

האם ה"עולם" יושב וממתין לכיליונו?

"חלילה, ישנן מדינות שעושות רבות כמו צרפת, שמייצרת אנרגיה בעיקר גרעינית, בקליפורניה עוסקים ברצינות בפיתוח מכונות הפועלות על חשמל, גם אצלנו ישנה פעילות לניצול אנרגיית השמש, כידוע גם צמצמנו את השימוש בדלק והגדלנו את השימוש בגז שפולט פחות זיהום מאשר הדלק. גם אנחנו האזרחים מהשורה יכולים לתרום להקטנת פליטות הגז לאטמוספירה."

כיצד?

"דברים פשוטים ביותר שהם תורמים גם לחסכון כספי. הפחתת השימוש ברכב הפרטי ונסיעה בתחבורה הציבורית- ברכבת.

הפעלת המזגן בימי הקיץ ב-24 מעלות צלסיוס מספיקה בהחלט.

לא להפעיל מכונות כביסה כאשר היא אינה מלאה. כביסה בכמות קטנה לא צורכת פחות חשמל מאשר מכונה מלאה. נשתמש בחשמל בתבונה.

רוצה לשתות כוס קפה? אל תרתיח קומקום מלא מים. ישנן היום נוריות חוסכות חשמל, נשתמש בהן. הן חסכוניות כלכלית ומזהמות פחות.

ישנן פעולות נוספות שכל אחד מאיתנו ימצא בביתו. ככל שנחסוך יותר אנרגיה, נזיק פחות לבריאות של כולנו וגם נחסוך כסף."

מה עושה מדינתנו כדי להאט את תהליך ההתחממות שבסופו של דבר היא תפגע גם בכלכלתנו, גם בבריאותנו ומי יודע איזה אסון יביא עלינו ועל העולם כולו?

"הממשלה החליטה באחרונה להקים ועדה ממלכתית- מקצועית שתעבד תכנית לאומית ארוכת טווח להערכות המדינה לטיפול בנושא התחממות כדור הארץ. הועדה תתפצל לוועדות משנה מקצועיות בתחומי הבריאות, חקלאות, אנרגיה, כלכלה וכו'.

כל ועדה תעסוק בתחומה ובסיוע עבודתה תגיש הצעת חוק לבצוע מחקרים שישמשו את העוסקים ביישום ההמלצות. הממשלה תתחייב להקצות תקציב של כעשרים- שלושים מליון שקל להכנת התכנון המפורט."

האם יש לך איזה סיום הולם לכתבה כזו?

"אני מציע לך את המדרש הידוע מקהלת רבה: בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון נטלו והחזירו על כל אילני גן העדן ואמר לו: ראה מעשי כמה נאים ומשובחים הם וכל מה שבראתי, בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב עולמי". שאם תקלקל, אין מי שיתקן אחריך.

העמותה למען החבר הותיק - חבל יבנה

"חוויה של זהב"

יום של תרבות וכיף
לאוכלוסיה הבוגרת,
במוזיאון ישראל ירושלים.

אי"ה ביום רביעי, ט"ז שבט, 23/1/08
יציאה: 8:30 חזרה משוערת: 15:00

במוזיאון:

תערוכה תוצרת סין ובה 100 יצירות

חשובות של אמנים סינים

הפועלים בסין ומחוצה לה.

ולסיום הצגת תיאטרון מיקרו "חכמי חלם".

עלות: 70 ₪ כולל קפה ועוגה.
ק. תומכת: 60 ₪.

ההרשמה במרכז היום בטלפון: 08-8548693

הם עדיין לא מצאו מנוח

מאת: חנה יעיר

עובדים שם על תכניות להקמת חממה, כפי שהייתה להם בעבר. מדבריה התברר, שבסך הכל משפחתה למדה להסתדר ביבנה, וכל ילדיה מצאו מסגרת הולמת. כמובן מאחורי זה עומדת החלטת המשפחה, האיטנה, לא לגרום לילדים משבר, ככל האפשר.

מתוך שיחות עם אנשי

חינוך התברר, שכל הילדים הצעירים שהצטרפו לקבוצת יבנה מצאו מסגרת טובה והשתלבו היטב.

תמונה יותר מסובכת עולה מתוך דברי מרכז-החינוך הנוכחי שלנו, גדי ס. המספר על מקרים בהם בני נוער התקשו למצוא את מקומם במסגרות השונות. בבית הספר התיכון דווח בזמנו, שעשו כל מאמץ לקדם את התלמידים שהגיעו עם פער ברמת הלימודים שנגרם מסיבות שונות. הקושי הגדול התעורר במסגרות של החינוך הבלתי פורמלי, אשר בקיבוץ מהווה חלק חשוב מאד בקידום בני הנוער. מצד שני הנוער חיפש את החברים לשעבר, במיוחד ב"ניצן". כאן התברר, שעורבת הסכנה לשוטטות, לחוסר תכנית ומעש, והסכנות הכרוכות בכך.

בשיחה עם שרה ב, מזכירת הפנים ביבנה בשנתיים האלה, היא מדגישה, שיש להתחשב בקושי המוטל על משפחות המפונים. "זה לא קל לשנות את כל התפיסה של אורח החיים. אחרי הכל, הקיבוץ הוא מסגרת כה ייחודית! מצד שני אנו מאמינים, שדווקא החיים במקום שממשיך את שגרת חיינו, את סדר יומנו, שעות העבודה והפנאי, ישנו יתרון משמעותי, ומאפשר למשפחות להשתקם בהדרגה, אולי יותר טוב מאשר במקומות אחרים.

לשמחתנו משפחה אחת התאקלמה במהרה והצטרפה לקיבוץ, על אף העיסוק המגוון שלהם בעבר בטיפול בבעלי חיים, ובוודאי תוסיף כאן משהו מן הטעם של "החיים שם".

עברו כבר שנתיים וחצי, מאז חודש אב הנורא, עת גורשו מתיישיבי חבל קטיף מביתם, ממפעל החיים ומקור פרנסתם.

באותם ימים נערכו מוסדות קבוצת יבנה לעמוד לצידם של המשפחות. הדבר הראשון היה מציאת והכשרת דירות, שפינו למענם. מספר חברים

התגייסו להעביר ולצופף דיירים, לפנות דירות אירוח וכדומה, ולהכשירם לקליטה חפוזה.

כמובן כל תזוזה של דיירים ביבנה מקשה על האוכלוסיה הצעירה, שנענתה במסירות לכל משימה. מנגד התברר, שלא קל להכניס תכולה של בית גדול, כפי שהיה למתיישיבי הגוש, לדירה קיבוצית. ראינו את הקושי של המשפחות שבחרו להגיע אלינו, ועד היום זה צובט את הלב לראות את המכולות החתומות בקצה המחנה.

באותו זמן משאיות הקיבוץ עזרו למתיישיבים לפנות ציוד ולפרק חממות, ובעצם כולנו היינו מגויסים לתת יד למשפחות המגורשות.

המזכירות של קבוצת יבנה דאגה לפרסם ביישובי גוש קטיף שיש מקום עבור שבע משפחות המבקשות מקלט זמני. רבים עסקו בתהליך הקליטה. כמרכזת נבחרה רוחלה לנג, אשר עד היום מקשרת נאמנה למשפחות. לכל משפחה נקלטת נבחרה משפחה מאמצת.

כיום הם עדיין נמצאים כאן, ובשיחה עמם התברר, שישנם עיכובים רבים ובירוקרטיה בבנייה עבורם במקומות המיועדים להתיישבות. מאידך גם הרצון העז של חלק מן המשפחות לשמור על הקהילות שהם הקימו בעבר, דורש אורך רוח בארצנו.

בשיחתי עם אחת החברות, הקשורה ליישוב שעתידי לקום ב"יד בנימין" - רק הבנתי עד כמה חשוב נושא התעסוקה.

פעילות העמותה למען החבר הותיק חבל-יבנה

אחראי/ת	טלפון	פעילות	
חנה הוד	08-8548693	מרכז יום	1
אורלי אהרוני, אריה גרינברג	050-5422847, 08-8622104	קהילה תומכת	2
ברוריה רוזנפלד, חנה הוד	08-8548693	עיתון כיוון חדש	3
חנה הוד	08-8548693	מדרשת חיי	4
חנה לבל	08-8548693	מכללת ותיקים	5
	08-8548693	מחשב לכל גיל	6
	08-8548693	נופש וטיולים	7
מרים גרינוולד	08-8548693	בית חם	8